УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 7.11.2022.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду, **Одлуком бр. 3207/1** од 26. септембра 2022. године, образовало је Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације кандидаткиње Дуње Бранков „Развој дигиталних компетенција у друштвено-хуманистичким наукама: Основне студије хиспанистике као студија случаја".

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др Ана Јовановић, ванредна професорка, Хиспанистика – Шпански језик, 21.09.2021, Филолошки факултет у Београду,

2. др Ивана Вучина Симовић, ванредна професорка, Хиспанистика – Шпански језик, 30.11.2021, Филолошки факултет у Београду и

3. др Сања Маричић Месаровић, ванредна професорка, Романистика – Шпански језик, 06.05.2021, Филозофски факултет у Новом Саду.

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Дуња Бранков, рођена је 28.01.1994. године у Панчеву, где је завршила основну школу, гимназију, основну и средњу музичку школу са одличним успехом. Дипломирала је на Катедри за иберијске студије Филолошког факултета Универзитета у Београду 2016. године са просеком 8,50 (240 ЕСПБ), програм Језик, књижевност, култура и стекла звање професора језика и књижевности. Године 2017. је уписала мастер академске студије, које је завршила 2019. са просечном оценом 10,00 (60 ЕСПБ). Докторске академске студије је уписала исте године, а потом положила све предвиђене испите с просечном оценом 9,88 и предала студијске истраживачке радове.

Професионално искуство Дуње Бранков примарно се развија у домену наставе шпанског језика. Тако је од 2015. до 2017. године кандидаткиња била ангажована као наставник шпанског језика у приватној школи Castellana, а као професорка шпанског и португалског у школи страних језика Language Media Center од 2017. до 2019. Од 2018. повремено ради као професор шпанског и енглеског језика у Образовном центру Equilibrio.

Од 2019. године радила је као сарадница у настави на Катедри за иберијске студије, где је ангажована на предметима Савремени шпански језик Г1, Савремени шпански језик Г2 и Савремени шпански језик Г6, као и на предметима Шпански језик 1 и Шпански језик 3. Током академске 2021-2022. ангажована је на Катедри

за иберијске студије као сарадница ван радног односа – демонстраторка на предметима Савремени шпански језик Г1, Савремени шпански језик Г2 и Савремени шпански језик Г6 и Шпански језик 1.

Упоредо са наставним ангажманом, Дуња Бранков реализује истраживања у домену учења и усвајања страног језика, учења страних језика на раном узрасту, родно осетљивог језика и информационе и дигиталне писмености. Резултате својих истраживања представља на више домаћих и међународних конференција.

Дуња Бранков се укључује у различите активности релевантне за учење и наставу шпанског језика, превођење и професионални развој. Преводи волонтирајући на Тесла Глобал Форуму (2015). Активни је члан Друштва хиспаниста од 2015. године, те учествује у раду Методичке секције, у раду на платформи ¿Qué pasa?, у организацији семинара и радионица. Током 2016. године је координирала студентски пројекат „Студенти студентима" и учествовала је у организацији фестивала књиге „Čitam Читаш". У периоду од 2016. до 2017. године борави у Шпанији у циљу стручног усавршавања. Укључује се у активности Института Сервантес у Београду, прво као преводилац волонтер 2016. и 2018. године, а потом и као практикант на пројекту чији је циљ истраживање заступљености шпанског језика у Србији. Члан је Удружења професора шпанског језика Србије (APES). Активно је ангажована у промоцији хиспанске, хиспаноамеричке и лузофоне културе, о чему, између осталог, сведочи њено учешће у оснивању часописа на португалском и српском језику и у покретању хора Катедре за иберијске студије.

Уз матерњи српски језик, кандидаткиња користи шпански, енглески, португалски, италијански и немачки језик.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Објављени радови:

1. Бранков, Дуња. 2022. Information and digital literacy of first-year students of Hispanic studies. *UnisaRxiv*. DOI: 10.25159/UnisaRxiv/000049.v1 (M52)
2. Бранков, Дуња. 2021. Настава страних језика на раном узрасту: приказ модела наставе и наставног плана и програма у Србији. *Анали Филолошког факултета 33*(1), 209-230. (M51)
3. Бранков, Дуња. 2021. Став поводом родно осетљивих врста речи у шпанском као страном језику: истраживање на Катедри за иберијске студије Филолошког факултета. *Philologia 19*(19), 85-104. (M52)

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, Комисија сматра да кандидаткиња Дуња Бранков испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

За ментора је предложена др Јелена Филиповић, редовна професорка, са Филолошког факултета у Београду, Катедра за иберијске студије.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација

1. Filipović, Jelena. 2019. Transdisciplinary qualitative paradigm in applied linguistics: autoethnography, participatory action research and minority language teaching and learning, *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 32: 5: 493-509. DOI: 10.1080/09518398.2019.1597209 (M23)
2. Filipović, J. 2019. Nove tehnologije, multimodalna pismenost i projektna nastava: PETALL kao studija slučaja. U: J. Vučo et al. (ur.), *Projektni zadaci i nove tehnologije u učenju i nastavi jezika i drugih nastavnih sadržaja:*

od teorije do prakse. Beograd: Filološki Fakultet, Biblioteka: posebna izdanja, str. 37-42. ISBN 978-86-6153-580-2 (M45)

3. Filipović, J & J. Vučo. 2019. Multimodal transdisciplinary approach to cultural heritage preservation. Linguistic and cultural landscapes, U: S. Gudurić & B. Radić Bojanić (ur.) *Jezici i kulture u vremenu i prostoru VIII/2*. Novi Sad: Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, pp. 347-357. (M14)
4. Filipović, Jelena. 2018. *Moć reči: Ogledi iz kritičke sociolingvistike*. 2. Dopunjeno i prošireno izdanje. Beograd: Zadužbina Andrejević.
5. Filipović, J. 2018. Multimodalna sociolingvistička narativna mreža kao konstruktivistički pristup čitanju u 21. Veku: Čimananda Ngozi Adiči. U: S. Gudurić (ur.), *Jezici i kulture u vremenu i prostoru VII*. Novi Sad: Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, str. 109-120. (M14)
6. Filipović, Jelena. 2015. Language education policies and foreign language teacher education: agencies, practices and perspectives. Filološki pregled / *Revue de Philologie*, 42: 41-52. (M51)
7. Filipović, Jelena. 2015. *Transdisciplinary approach to language study. The complexity theory perspective*. London: Palgrave Macmillan. (M11)
8. Филиповић Јелена. 2014. Теоријски концепти и специфичности језичке образовне политике. У: Филиповић Јелена & Оливера Дурбаба (ур), *Језици у образовању и језичке образовне*. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду/Чигоја, стр.17-34. (M45)

Комисија сматра да Јелена Филиповић испуњава све услове за ментора докторске дисертације коју је пријавила кандидаткиња Дуња Бранков за област примењене лингвистике и социолингвистике.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

<u>ОЦЕНА</u>

Формулација назива тезе (наслова): Развој дигиталних компетенција у друштвено-хуманистичким наукама: Основне студије хиспанистике као студија случаја

Комисија закључује да је радни назив тезе „Развој дигиталних компетенција у друштвено-хуманистичким наукама: Основне студије хиспанистике као студија случаја" прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

Предмет (проблем) истраживања

Предмет предложеног истраживања представљају дигиталне компетенције у оквиру друштвено-хуманистичких студијских програма и, прецизније, дигиталне компетенције код студената страних језика на филолошком факултету.

Дигиталне компетенције представљају међупредметне компетенције које се могу поделити на информациону и медијску писменост, стварање дигиталног садржаја, безбедност на интернету, комуникацију, решавање проблема и развитак критичког размишљања (European Commission, 2019). У контексту високог образовања Републике Србије, компетенције које је потребно да студенти усвоје током основног и средњег школовања, а додатно да развију током студија, дефинисане су правилником о националном оквиру образовања и васпитања. Кључна документа у том смислу су правилници и закони, као што су *Правилник о националном оквиру образовања и васпитања* (Службени гласник, 2017) и *Закон о основама система образовања и васпитања* (Службени гласник, 2017-2021а). Како би се проценио ниво дигиталних компетенција које ученик или студент поседује, користи се оквир DIGCOMP који тестом самоевалуације приказује области компетенције које су више или мање развијене, као и на ком нивоу се налазе ученици и

студенти у погледу познавања дигиталних компетенција (Министарство просвете, науке и технолошког развоја, *Оквир дигиталних компетенција,* 2017).

На универзитетском нивоу образовања, развијање дигиталних компетенција се не јавља као директно истакнуто међупредметно учење што се може видети у *Закону о високом образовању* (Службени гласник, 2017-2021б). Штавише, како кандидаткиња наводи, очекује се да студенти у високо образовање ступају са већ развијеним компетенцијама које су претходно развијене током основног и средњег образовања. Даље, постојећа регулатива даје смернице за развој дигиталних компетенција током универзитетског образовања, али оставља простор да универзитетски професори слободно тумаче ове смернице, па и да их изоставе из очекиваних исхода својих предмета.

Циљ предложеног истраживања је, стога, да се издвоје дигиталне компетенције које ће се односити на студенте страних језика у оквиру образовног система Републике Србије како би постојале норме за даље развијање ових компетенција током високог образовања. Универзитети у Републици Србији који имају модул студирања страних језика биће анализирани уз правилнике и законе у оквиру истраживања да би се стекао увид у имплементацију дигиталних компетенција на високом образовању. Како би се упоредила национална слика дигиталних компетенција уз учење страних језика, научно истраживање приказаће и језичку образовну политику регионалне, европске и делом светске сцене користећи актуелне документе. Поред тога, као један од кључних делова образовања и будућег професионалног развоја, издвојићемо дигиталне компетенције које се специфично тичу студената страних језика и испитати у којој мери је могуће укључити их у високо образовање у оквиру наставе страних језика као главне или додатне активности.

У оквиру емпиријског истраживања, кандидаткиња предлаже анализу дигиталне компетенције студената страних језика у тренутном облику наставе и учења на универзитетском нивоу. У питању је студија случаја којом се истражују дигиталне компетенције студената са Катедре за иберијске студије Филолошког факултета Универзитета у Београду, којима је главни изучавани језик шпански. Истраживачки део рада, дакле, има за циљ да представи студенте основних студија профила за стране језике којима је главни језик шпански и њихова искуства, мишљења, ставове и очекивања развитка дигиталних компетенција уз учење језика на факултету. Поред њих, истраживање ће укључити мишљења и ставове професора шпанског језика и очекивања која имају од студената у вези са дигиталним компетенцијама у контексту учења страног језика.

Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидаткиња је приложила библиографију од 90 библиографских јединица релевантних за истраживање:

1. Ali, N. M., Jaafar, J. M. (2010). Transforming Moodle as a Reflective Tool in Learning French Language. *International Journal of Academic Research 2*(3), 238-240.
2. Allen, E., Seaman, J. (2014). *Opening the Curriculum: Open Educational Resources in U.S. Higher Education*. USA: BABSON Survey Research Group, Pearson.
3. Andreou, A. K. (2001). *Providing Electronic Information Sources to Undergraduate Students*. Unpublished dissertation. University of Wales, Nicosia.
4. Arrarte, G., Sánchez de Villapadierna, J. I. (2001). *Internet y la enseñanza del español*. Madrid: Arco Libros.
5. Bawden, D. (2001). Information and digital literacies: a review of concepts. *Journal of Documentation 57*(2), 218-259.
6. Bell, M., Secker J. (2014). "Transitions from School to Higher Education: Understanding the Needs of Undergraduates at LSE". In: S. Kurbanoğlu, S. Špiranec, E. Grassian, D. Mizrachi, R. Catts (eds.), *Information Literacy. Lifelong Learning and Digital Citizenship in the 21st Century*. *ECIL 2014. Communications in Computer and Information Science 492*. Switzerland: Springer International Publishing, 309-318.
7. Birdsong, D., Paik, J. (2008). "Second Language Acquisition and Ultimate Attainment". In: B. Spolsky, F. M. Hult (eds.), *The Handbook of Educational Linguistics*. United Kindom: Blackwell Publishing, 424-436.
8. Blažević, I. (2018). *Digitalna kulturna potrošnja studenata i studentica Sveučilišta u Zadru*. Diplomski rad. Zadar: Sveučilište u Zadru.
9. Bondžić, S. (2016). The Use of Moodle in Teaching Spanish at the Department of Iberian Studies at the Faculty of Philology in Belgrade. *International Scientific Conference on ICT and E-business Related Research Sinteza 2016*, 304-314.

10. Bošković, V., Gajić, T., Tomić, I. (2014). Moodle in English Language Teaching. *Sinteza 2014: Internet and education – Impact of Internet om Business Activities in Serbia and Worldwide*, 480-483.
11. Bradić-Martinović, A., Pavlović D., Zdravković, A. (2019). Digitalne veštine studenata u Srbiji. *XXV Skup Trendovi Razvoja: „Kvalitet visokog obrazovanja*", *Kopaonik, 11-14.02.2019.*, No. T4. 1-1: 1-4.
12. Brown, J. S. (2001). Learning in the Digital Age. In: M. Devlin, R. Larson, J. Meyerson (eds.), *The internet and the University: Forum*. Boulder, Colo: EDUCAUSE, 65-91.
13. Bundy, A. (2002). Growing The Community of the Informed: Information Literacy – A Global Issue. *Australian Academic & Research Libraries 33*(3), 125-134.
14. Commission of the European Union (2002). *Promoting Language Learning and Linguistic Diversity - Consultation.* Brussels: European Union.
15. Council of Europe. (2021). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment.* Preuzeto sa: https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4
16. Cruz Piñol, M. (2002). *Enseñar español en la era de internet*. Barcelona: Octaedro.
17. ECDL Foundation (2016). Perception and reality: Measuring Digital Skills in Europe. Preuzeto sa: Perception and Reality - Measuring Digital Skills in Europe (europa.eu)
18. Eisenberg, M. B. (2008). Information Literacy: Essential Skills for the Information Age. *DESIDOC Journal of Library & Information Technology 28*(2), 39-47.
19. Eraković, B., Topalov, J. (2021). Teaching and Learning Through Moodle, Google Doc and Zoom: Fostering Student Engagement in (A)Synchronous Learning Environments. *Иновације у настави 34*(4), 122-136.
20. Etxebarria, A., Garay, U., Romero, A. (2012). Implementation of Social Strategies in Language Learning by Means of Moodle. *Journal of Language Teaching and Research 3*(2), 273-282.
21. European Commission (2019). *Key Competencies for Lifelong Learning: Education and Training*. Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. Luxemburg: Publications Office of the European Union. Preuzeto sa: Key competences for lifelong learning - Publications Office of the EU (europa.eu)
22. Filipović, J. (2015). *Transdisciplinary Approach to Language Study: The Complexity Theory Perspective*. United Kingdom: Palgrave Macmillan.
23. Filipović, J. (2018). *Moć reči - Ogledi iz kritičke sociolingvistike.* Beograd: Zadužbina Andrejević.
24. Gómez Hernández, J. A., Pasadas Ureña, C. (2003). Information literacy: developments and issues in Spain. *Library Review 52*(7), 340-348.
25. Gonçalves, A. I. (2011). *Moodle: virtual environment of apprenticeship of Spanish? The vision of the teachers*. Unpublished master thesis. Brasil: University of Aberta.
26. Gundu, N., Ozcan, D. (2017). Implementation of the Moodle System Into EFL Classes. *Profile Issues in Teachers' Professional Development 19*(1), 51-64.
27. Hartnett, M., George, A. S., Dron, J. (2011). Examining Motivation in Online Distance Learning Environments: Complex, Multifaceted, and Situation-Dependent. *International Review of Research in Open and Distributed Learning 12(*6), 20-38.
28. Head, A. J., Eisenberg, M. B. (2010). *Truth Be Told: How College Students Evaluate and Use Information in the Digital Age*. Project Information Literacy Progress Report. The Information School, University of Washington.
29. Hirschel, R. (2012). Moodle: Students' perspectives on forums, glossaries and quizzes. *The JALT CALL Journal 8*(2), 95-112.
30. Hymes, D. (1964). Introduction: Toward Ethnographies of Comunication. *American Anthropologist, New Series 66*(6), 1-34.
31. International ICT Literacy Panel (2002). *Digital transformation: A framework for ICT literacy*. Princeton, N.J.: Educational Testing Service.
32. Ivanović, Đ., Simović, V. (2020). DigComp okvir – metodološki okvir za merenje digitalnih kompetencija. *Trendovi u poslovanju VIII*(15/1), 83-92.
33. Jovanović, A., Filipović, J. (2013). Spanish Education Programs and Community Engagement. *Hispania, June 2013 96*(2), 283-294.
34. Katz, I. R. (2007). Testing information literacy in digital environments: ETS's iSkills™ assessment. *Information Technology and Libraries 26*(3), 3-12.
35. Kirschner, P, A. (2001). Using integrated electronic environments for collaborative teaching/learning. *Learning and Instruction 10*(1), 1-9.
36. Kovačević, J., Radovanović, V., Radojević, T., Kovačević, J. (2021). Efekti online nastave na visokoškolskim ustanovama za vreme pandemije COVID-19. *XXVII Skupa Trendovi razvoja: „On-line nastava na univerzitetima*", *Novi Sad, 15-18.02.2021.*, 35-38.

37. Krželj, K., Polovina, N. (2019). Značaj ključnih kompetencija iz perspektive nastavnika stranih jezika. *Andragoške studije 1/2019*, 111–134.
38. Kuzmanović, D. (2017). *Empirijska provera konstrukta digitalne pismenosti i analiza prediktora postignuća*. Doktorska disertacija. Beograd: Filozofski fakultet.
39. Kuzmanović, D., Pavlović, Z., Popadić, D., Milošević, T. (2019). *Korišćenje interneta i digitalne tehnologije kod dece i mladih u Srbiji: rezultati istraživanja Dece Evrope na internetu*. Beograd: Institut za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu.
40. Latinović, T., Preradović, D., Latinović, M., Grahovac, Z. (2015). „E učenje: studije slučaja uvođenja e-učenja u visoko obrazovanje u Republici Srpskoj". U: S. Salapura (ured.), *STED 2015: Zbornik radova iz računarskih nauka*. 45-52.
41. Mackey, T. P., Jacobson, T. E. (2011). Reframing Information Literacy as a Metaliteracy. *Collage & Research Libraries 72*(1), 62-78.
42. Mandić, D., Jaušević, G., Jotanović, G., Bešić, C., Vilotijević, N., Ješić, D. (2017). Educational Innovations in the Function of Improving Students' ICT Competences. *Croatian Journal of Education 19*(3), 61-74.
43. Matijašević-Obradović, J., Dragojlović, J., Babović, S. (2017). The Importance of Distance Learning and the Use of Moodle Education Platform in Education. *International Scientific Conference on Information Technology and Data Related Research Sinteza 2017*, 236-241.
44. McKerlich, R., Ives, C., McGreal, R. (2013). Measuring Use and Creation of Open Educational Resources in Higher Education. *International Review of Research in Open and Distributed Learning 14*(4), 90-103.
45. Medić, B. (2021). „Primena novih tehnologija u nastavi za vreme pandemije". U: Z. Milić (ured.), *Zbornik radova sa 12. Međunarodne interdisciplinarne stručno-naučne konferencije „Horizonti 2021"*, 323-330.
46. Mendivil-Carrión, N. P., Campana, A. (2021). The Influence of Teacher Training on the Moodle Platform and ESL Language Learning on Students at a Latin American University. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning for Christians in Higher Education 11*(1), 15-28.
47. Milenković, J. (2012). *Informacione tehnologije u nastavi u Srbiji i Danskoj – komparativna analiza*. Master rad. Beograd: Matematički fakultet.
48. Milić, B., Bošković, D., Učur, N., Lalić, D. (2021). Analiza korišćenja IKT uređaja i utvrđivanje nivoa IKT veština studenata tokom pandemije bolesti COVID-19. *XXVII Skupa Trendovi razvoja: „On-line nastava na univerzitetima*", *Novi Sad, 15-18.02.2021.*, 19-22.
49. Mitrović-Matić, M. (2020). *Samoprocjena i procjena računalne pismenosti studenata*. Diplomski rad. Split: Filozofski fakultet.
50. Nieuwenhuysen, P. (2000). Information literacy courses for university students: some experiments and some experience. *Campus Wide Information Systems 17*(5), 167-173.
51. Popović, N., Radusin-Bardić, N. (2015). „Primena platforme Moodle kao dodatnog nastavnog sredstva u učenju francuskog jezika po izboru". U: B. Radić-Bojanić (ured.), *Strani jezici na Filozofskom fakultetu: primenjenolingvistička istraživanja*. Novi Sad: Filozofski fakultet, 169-185.
52. Savić, A. (2007). Primena učenja na daljinu kao podrška tradicionalnom obrazovanju. *Infoteh-Jahorina 6*, Ref. E-IV-7, 489-493.
53. Savković, K., Vasić N. (2019). Internet kao važan segment informaciono-komunikacionih tehnologija prilikom učenja i u nastavi engleskog jezika. *Research in Pedagogy 9*(2), 216-230.
54. Savolainen, R. (2002). Network competence and information seeking on the Internet: From definitions towards a social cognitive model. *Journal of Documentation 58*(2), 211-226.
55. Seghiri Domínguez, M. (2013). „Creating a bilingual glossary (English-Spanish) based on Moodle for the teaching and learning of Scientific and Technical Translation". In: M. del Mar Rivas-Carmona, M. del Carmen Balbuena Torezano (eds.), *Cultural Aspects of Translation*, 357-372.
56. Sinaga, R. R. F. (2021). Exploring Students' Attitude Towards English Online Learning Using Moodle During Covid-19 Pandemic at SMK Yadika Bandarlampung. *Journal of English Language Teaching and Learning 2*(1), 8-15.
57. Sinikara, K., Järveläinen, L. (2003). Information literacy development in Finland. *Library Review 52*(7), 333-339.
58. Skov, A., Skærbak, H. (2003). Fighting an uphill battle: teaching information literacy in Danish institutions of higher education. *Library Review 52*(7), 326-332.
59. Špiranec, S. (2018). Kritička informacijska pismenost u akademskom kontekstu. *Читалиште 32*, 3-11.
60. Todorova, M. (2021). Teaching Spanish Online During a Pandemic. *KNOWLEDGE – International Journal 46*(6), 981-986.

61. Trenchs Parera, M. (2001). *Nuevas tecnologías para el autoaprendizaje y la didáctica de lenguas*. Lleida: Milenio.
62. Trpovski, Ž., Grubić-Nešić, L., Duđak, Lj., Jakovljević, N. (2013). „Stavovi studenata o ulozi digitalnih tehnologija u nastavnom procesu“. U: D. Valić Nedeljković, D. Pralica (ured.), *Digitalne medijske tehnologije i društveno-obrazovne promene 3*. Novi Sad: Filozofski fakultet, 229-240.
63. Urkom, A. (2017). Učenje stranog jezika u digitalnom dobu. *Nexus Linguarum : Köszöntő kötet a 80 éves Nyomárkay István akadémikus tiszteletére*. Budapest: ELTE BTK Szláv és Balti Filológiai Intézet Szláv Filológiai Tanszék, 343-352.
64. Veljković Michos, M., Bošković Marković, V. B. (2021). Informaciono-komunikacione tehnologije u nastavi stranih jezika pre i tokom pandemije virusa COVID-19: pregled istraživanja na univerzitetskom nivou. *Анали Филолошког факултета XXXIII*(2), 135-150.
65. Virkus, S. (2011). Information Literacy as an Important Competency for the 21st Century: Conceptual Approaches. *Journal of the Bangladesh Association of Young Researchers 1*(2), 15-29.
66. Zabolotskikh, A., Zabolotskikh, A., Dugina, T., Tavberidze, D. (2021). Creating individual learning paths in the Moodle plugin for undergraduate students to study English grammar. *Education and Information Technologies 26*, 617-637.
67. Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja (2013). *Standardi opštih međupredmetnih kompetencija za kraj srednjeg obrazovanja*. Beograd.
68. Арсенијевић, Ј. М. (2020). *Трансмедијска писменост у функцији унапређења високог образовања у Републици Србији*. Необјављена докторска дисертација. Факултет политичких наука, Универзитет у Београду, Београд.
69. Бајшев, И. (2016). Коришћење информационо-комуникационих технологија у процесу сазнавања и настава. *Педагошка стварност 62*(3), 484-492.
70. Баста, И. (2010). Осавремењавање наставе страних језика. *Иновације у настави 23*(4), 132-141.
71. Блатешић, А. Р., Станић, Т. Б., Шакан, Д. Д. (2021). Мотивација за учење италијанског језика током онлајн-наставе. *Иновације у настави XXXIV* 2021/4, 64-80.
72. Вучо, Ј., Дурбаба, О. (2012). „Криза филолошких студија: ставови студената и наставника о усклађености студијских садржаја, наставе и потребе савременог друштва“. У: М. Ковачевић, Д. Бошковић (уред.), *Савремено друштво и криза проучавања језика и књижевности*. Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 123-140.
73. Вучо, Ј., Филиповић, Ј. (2018). „Језици у српском образовном систему: одговори с разлогом“. У: Ј. Вучо, Ј. Филиповић (уред.), *Језици образовања*. Београд: Филолошки факултет, 9-14.
74. Дурбаба, О. (2014). „Настава страних језика у Србији и аспекти језичког планирања на националном нивоу и нивоу локалне заједнице: приказ једне студије случаја“. У: Ј. Филиповић, О. Дурбаба (уред.). *Језици у образовању и језичке образовне политике*. Београд: Филолошки факултет, 51-76.
75. Ђурић, Љ. (2015). *Страни језици у образовној политици Србије током последњих шест деценија: чиниоци, модели, перспективе*. Докторска дисертација. Београд: Филолошки факултет.
76. Ђурић, Љ. (2018). „Страни језици у језичкој образовној политици Србије: динамика промена у периоду од 2000 до 2016. године“. У: Ј. Вучо, Ј. Филиповић (уред.), *Језици образовања*. Београд: Филолошки факултет, 55-80.
77. Љубојевић, Д. (2010.). Примена LMS Moodle-а у настави страних језика. *Иновације у настави 23*(4), 115-125.
78. Министарство просвете, науке и технолошког развоја (2017). *Оквир дигиталних компетенција – наставник за дигитално доба*. Београд: MPNTR, British Council. Преузето са: http://www.mpn.gov.rs/wpcontent/uploads/2015/08/Okvir-digitalnih-kompetencija.pd
79. Министарство просвете, науке и технолошког развоја (2019). *Оквир дигиталних компетенција: наставник за дигитално доба 2019*. Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања. Преузето са: 2019_ODK_Nastavnik-za-digitalno-doba.pdf (zuov.gov.rs).
80. Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (2021). *Акциони план за период од 2021. до 2022. године, за спровођење стратегије паметне специјализације у Републици Србији за период од 2020. до 2027. године*. Smart Specialisation Strategy Serbia 4S. Преузето са: Стратегије - Министарство просвете, науке и технолошког развоја (mpn.gov.rs)
81. Службени гласник РС. (2017). *Правилник о националном оквиру образовања и васпитања*. Службени гласник РС, бр. 98/2017. Преузето са: http://demo.paragraf.rs/demo/combined/Old/t/t2017_11/t11_0033.htm
82. Службени гласник РС. (2017–2021a). *Закон о основама система образовања и васпитања*. Правно информациони систем Републике Србије, Службени гласник 88/2017-3, 27/2018-3, 27/2018-22, 10/2019-5,

6/2020-20, 129/2021-9. Преузето са: Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja: 88/2017-3, 27/2018-3 (dr. zakon), 27/2018-22 (dr. zakon), 10/2019-5, 6/2020-20, 129/2021-9 (pravno-informacioni-sistem.rs)

83. Службени гласник РС. (2017–2021б). *Закон о високом образовању*. Правно информациони систем Републике Србије, Службени гласник 88/2017-41, 27/2018-3, 73/2018-7, 67/2019-3, 6/2020-3, 6/2020-20, 11/2021-3, 67/2021-3, 67/2021-7. Преузето са: Zakon o visokom obrazovanju: 88/2017-41, 27/2018-3 (dr. zakon), 73/2018-7, 67/2019-3, 6/2020-3 (dr. zakon), 6/2020-20 (dr. zakon), 11/2021-3 (Autentično tumačenje), 67/2021-3 (dr. zakon), 67/2021-7 (pravno-informacioni-sistem.rs)
84. Службени гласник РС (2018а). *Акциони план за период 2020-2022. године за примену стратегије развоја вештачке интелигенције у Републици Србији за период 2020-2025. године*. Службени гласник РС, бр. 30/18. Преузето са: Стратегије - Министарство просвете, науке и технолошког развоја (mpn.gov.rs)
85. Службени гласник РС (2018б). *Акциони план за период од 2021. до 2023. године, за спровођење стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године*. Службени гласник РС, бр. 30/18. Преузето са: Стратегије - Министарство просвете, науке и технолошког развоја (mpn.gov.rs)
86. Службени гласник РС (2018в). *Ex post анализа спровођења Стратегије развоја образовања у Србији до 2020. године*. Службени гласник РС, бр. 30/18. Преузето са: Стратегије - Министарство просвете, науке и технолошког развоја (mpn.gov.rs)
87. Службени гласник РС (2018г). *Стратегија паметне специјализације у Републици Србији за период од 2020. до 2027. године*. Службени гласник РС, бр. 30/18. Преузето са: strategija_pametne_specijalizacije.pdf (mpn.gov.rs)
88. Службени гласник РС (2018д). *Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године*. Службени гласник РС, бр. 30/18. Преузето са: Стратегије - Министарство просвете, науке и технолошког развоја (mpn.gov.rs)
89. Службени гласник РС (2018ђ). *Стратегија развоја вештачке интелигенције у Републици Србији за период 2020-2025. године*. Службени гласник РС, бр. 30/18. Преузето са: Стратегије - Министарство просвете, науке и технолошког развоја (mpn.gov.rs)
90. Филиповић, Ј. (2018). „Језичка политика и планирање и језичко предводништво: образовање за 21. век“. У: Ј. Вучо, Ј. Филиповић (уред.), *Језици образовања*. Београд: Филолошки факултет, 15-32.

Циљеви истраживања и очекивани резултати

Примарни циљ предложене докторске дисертације чини анализа дигиталних компетенција код студената страних језика. Прецизније, кандидаткиња планира да утврди који су кључни елементи дигиталних компетенција, као и који је очекивани степен њеног развоја код студената друштвено-хуманистичких наука, како би утврдила на који начин се она унапређује током високог образовања. На основу предложене студије случаја Катедре за иберијске студије Филолошког факултета у Београду, кандидаткиња планира да предложи смернице за додатни програм и обуку студената, чиме би се додатно операционализовали исходи из стандарда дигиталних компетенција, а тиме студенти успешније припремили за развој дигиталних компетенција током универзитетских студија и, накнадно, у оквиру доживотног учења.

У оквиру овог општег циља, кандидаткиња предлаже следеће специфичне циљеве:

1. Полазећи од анализе релевантних савремених истраживања која се баве проблемом дигиталне компетенције у друштвено-хуманистичким наукама, као и анализе одабраних међународних докумената, представиће се улога дигиталне компетенције у високом образовању и, тачније, њени чиниоци, очекивани исходи, методи развоја… Очекује се да ће ова анализа указати на сличности и разлике у поимању дигиталне компетенције унутар језичке образовне политике студената страних језика и то у контексту савремених тенденција у регионалном, европском и глобалном високом образовању. Увиди из овог сегмента истраживања су кључни за разумевање дигиталне компетенције у високом образовању у Републици Србији и, прецизније, њене улоге у образовању студената страних језика.

2. Анализом докумената као што су правилници и закони, потребно је испитати тренутно стање дигиталних компетенција у оквиру језичке образовне политике где ће у фокусу бити документа универзитета, Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС, као и других кључних институција као што је, на пример, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања. Истраживање ће скренути пажњу, ради могуће допуне и унапређења развитка компетенција у образовању, на правилнике и акционе планове, као што су *Правилник о националном оквиру образовања и васпитања* и *Акциони план за период*

2021. до 2023. године, за спровођење стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. године (Службени гласник, 2017, Службени гласник, 2018б). Анализа дигиталне компетенције у оквиру званичних докумената који се односе на образовање у Републици Србији неопходан је корак за разумевање њене улоге у нашем образовном систему. Будући да образовање представља континуиран процес, у циљу потпунијег разумевања важећих норми, препорука и тенденција, неопходно је размотрити улогу дигиталне компетенције у оквиру наставе и учења почев од основног, преко средњег, до универзитетског образовања. Посебан фокус ће, у складу са предложеном темом, бити на настави и учењу страних језика.

3. Студијом случаја, у чијем фокусу је Катедра за иберијске студије Филолошког факултета у Београду, кандидаткиња поставља следеће конкретне циљеве:

3а. Процену и самопроцену дигиталне компетенције код студената хиспанистике са шпанским као главним језиком како би се утврдио степен њеног развоја у складу са препорукама савремених истраживања и релевантним документима;

3б. Анализу уверења, ставова и очекивања ове групе студената у погледу развоја дигиталне компетенције и њене улоге у настави и учењу шпанског као главног страног језика;

3в. Анализу уверења, ставова и очекивања професора са Катедре за иберијске студије у вези са улогом дигиталне компетенције у оквиру постојећег студијског програма.

Циљ ових конкретних корака представља свеобухватно разумевање улоге дигиталне компетенције у оквиру редовних студија хиспанистике Катедре за иберијске студије, њену заступљеност, као и начине на који се она подстиче код студената. Ова сазнања ће послужити као основ за давање смерница за додатно унапређење развоја дигиталне компетенције у непосредном образовном контексту са јасним импликацијама за друштвено-хуманистичке науке.

У свом истраживању, кандидаткиња полази од следећих претпоставки:

1. Како су дигиталне компетенције које је потребно развити прописане *Законом о основама система образовања и васпитања* (Службени гласник, 2017-2021а), где је у току основног и средњег образовања потребно изучити их као део међупредметних компетенција, прва хипотеза је да већина студената има делимично развијене дигиталне компетенције знањем које нису стекли у оквиру школовања, док у настави нису имали прилику да се их систематично развијају.

2. Следећа претпоставка је везана за поређење могућности развитка дигиталних компетенција у току основног и средњег образовања и оног које могу добити на факултету. Претпоставља се да је студентима у току рада у учионици или код куће на студијама потребно јасније дефинисање дигиталних компетенција и њихове имплементације у процесе учења и наставе ради олакшаног студирања и каснијег професионалног развоја. Очекује се да резултати истраживања укажу на потребе студената по питању неопходне додатне подршке за развој дигиталних компетенција у оквиру студија.

3. Наредна претпоставка односи се на процену најважнијих дигиталних компетенција у току студија страних језика и верујемо да ће указати на информациону писменост, решавање проблема и критичко размишљање као неопходне за даље учење.

4. Када су у питању професори шпанског језика, претпостављамо да ће у погледу издвајања најважнијих дигиталних компетенција, истаћи исте као и студенти, где ће бити упознатији са значајем ових компетенција у односу на студенте.

5. С обзиром на то да сматрамо да је поспешивање развитка и примене дигиталних компетенција на студијама Филолошког факултета недовољно заступљено, узимамо као следећу претпоставку да ће студенти истаћи потребу за додатном обуком у погледу ових компетенција у току студија како би их лакше применили у пракси.

6. Као још једну хипотезу, издвојили бисмо да ће и студенти и професори препознати дигиталне компетенције као знања и вештине неопходне за укључивање у курикулум предмета шпанског језика и стварање приручника за студенте страних језика за развијање информационе писмености, решавање проблема и критичко размишљање.

На основу постављених истраживачких циљева, очекује се да предложена докторска дисертација понуди критички приказ појма дигиталне компетенције, као и њене улоге у настави и учењу страних језика

на универзитетском нивоу. Анализа релевантне научне литературе, као и постојећих референтних оквира, те законске и подзаконске регулативе, треба да укаже на садашње разумевање појма дигиталне компетенције у образовном систему наше земље и, конкретно, у оквиру високог образовања. Очекује се да студија случаја Катедре за иберијске студије Филолошког факултета дође до следећих конкретних резултата:

1. да утврди степен развоја дигиталних компетенција код студената Катедре за иберијске студије са шпанским као главним предметом;

2. да укаже на разумевање појма дигиталних компетенција код исте групе студената, те да утврди која су очекивања и ставови студената у погледу развоја дигиталних компетенција у оквиру предмета шпански као главни страни језик;

3. да укаже на разумевање појма дигиталних компетенција код професора Катедре за иберијске студије, те да утврди која су њихова очекивања и ставови у погледу развоја дигиталних компетенција код студената хиспанистике;

4. да постави смернице за развој дигиталних компетенција у оквиру наставе и учења шпанског као главног језика и, шире, у оквиру наставе страног језика на универзитетском нивоу у РС;

5. да понуди импликације за даље проучавање дигиталних компетенција у друштвено-хуманистичким наукама.

План рада и методе истраживања

У складу са предлогом кандидаткиње, први део рада чиниће дефинисање дигиталних компетенција уз усмерење ка језичкој образовној политици у националном, регионалном, европском и делом светском контексту. Уз то је планирано истражити на ком нивоу је потребно развити дигиталне компетенције код ученика у току основног и средњег школовања, како би се проценило место ове међупредметне компетенције на универзитетском нивоу и њена улога у оквиру друштвено-хуманистичких наука. Посебна пажња ће се посветити анализи појмова информационе писмености, решавања проблема и критичког размишљања који чине дигиталне компетенције неопходне за студирање.

Следећи део рада везан је за анализу дигиталне компетенције студената у оквиру језичке образовне политике у региону, Европи и шире, уз анализу релевантних докумената као што су на пример *Promoting Language Learning and Linguistic Diversity – Consultation* (Commission of the European Union, 2002), *Perception and reality: Measuring Digital Skills in Europe* (ECDL Foundation, 2016) и *Key Competencies for Lifelong Learning: Education and Training* (European Commission, 2019).

У наставку рада кандидаткиња планира да се фокусира на место дигиталних компетенција у систему образовања у Републици Србији и њене образовне политике уз концентрисање на улогу институција, универзитета и Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и кључних тела, као што су Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања и Универзитета у Београду. Самим тим, излагање ће се заснивати на критичком приказу докумената која чине законски оквир образовања као што су Правилник о националном оквиру образовања и васпитања, Закон о основама система образовања и васпитања и Закон о високом образовању (Службени гласник 2017, Службени гласник 2017-2021а, Службени гласник 2017-2021б).

Четврти део рада приказаће које се дигиталне компетенције налазе у оквиру докумената који представљају основу за укључивање ових вештина у образовање у Републици Србији. У питању су Стандарди општих међупредметних компетенција за крај средњег школовања (Службени гласник, 2013) и Оквир дигиталних компетенција (Службени гласник, 2017). У наставку ће се анализирати модели наставе страних језика на универзитетском нивоу на територији Републике Србије: на који начин и у којој мери су дигиталне компетенције интегрисане у редован програм наставе.

Пети део рада бавиће се резултатима емпиријског истраживања које чини студија случаја чији је предмет Катедра за иберијске студије Филолошког факултета у Београду. Предложени истраживачки методи су тестирање, анкета и фокус група.

Прво тестирање квалитативно-квантитативног типа представља самоевалуацију и тест процене знања дигиталних компетенција, са циљем да се упореде резултати оба вида тестирања и увиде сличности и разлике. За сачињавање теста самоевалуације кандидаткиња планира да користи Алате и упитнике за

самопроцену компетенција Завода за унапређивање образовања и васпитања, тест DigComp The Digital Competence Framework уз консултовање International ICT Literacy Panel (Digital transformation: A framework for ICT literacy).

Други тест је тест процене знања шпанског језика како би потврдили свој ниво знања у поређењу са нивоом студија и захтеваним језичким вештинама на факултету. У циљу израде теста шпанског језика, кандидаткиња планира да се ослони на Заједнички европски референтни оквир за језике (Савет Европе 2001) и Курикуларни план Института Сервантес (Instituto Cervantes).

Трећи део истраживања спроводи се кроз квалитативно-квантитативну анализу анкета које ће попуњавати студенти и професори шпанског језика са Катедре за иберијске студије. Упитник ће бити сачињен, након детаљног истраживања литературе, из уводног и три тематска дела и чиниће оригиналну анкету. Уводни део ће обухватити општа питања демографских карактеристика као што су пол, узраст, ниво образовања и година студија (за студенте), где ће се јавити отворена и затворена питања са једноструким избором. Први тематски одељак упитника чиниће питања везана за став поводом дигиталних компетенција и њиховог укључивања у све нивое образовања уз скалу процене, док ће други тематски део бити окренут искуству у оквиру основног и средњег образовања по питању дигиталних компетенција и укључивања у наставу уз отворена и затворена питања са једноструким и вишеструким избором. Трећи тематски део упитника биће усмерен на универзитетско образовање и став поводом имплементације дигиталних компетенција у наставу шпанског језика, како у учионици, тако и ван ње. Разлика између упитника за студенте и професоре ће бити минимална, где ће професори шпанског језика бити фокусирани на очекивања и потребе студената у настави шпанског као страног језика када су дигиталне компетенције у питању. Резултати овог дела истраживања треба да прикажу очекивања испитаника у односу на понуду у оквиру наставе страних језика у високом образовању везано за дигиталне компетенције (у коме ће се посебна пажња посветити и демографским карактеристикама студената с обзиром на социо-економски јаз између урбаних и руралних средина). Такође, резултати треба да осликају однос дигиталних компетенција у току основног и средњег образовања и у току студирања, као и очекивања и потребе студената и професора у погледу целокупног образовања и развијања дигиталних компетенција у учионици, комбинованој настави или учењу на даљину.

Коначно, четврти део истраживања представља фокусгрупно квалитативно истраживање са студентима основних студија Катедре за иберијске студије Филолошког факултета Универзитета у Београду са шпанским као главним језиком. Основ за дискусију представљаће резултати тестирања и анкета како би се лакше одредиле смернице разговора. Анализом ставова испитаних студената путем фокус група разматраће се очекивања и изазови са којима се студенти срећу током студија у вези са развојем и применом дигиталних компетенција у учењу и настави шпанског језика.

У последњем делу рада, размотриће се кључни закључци до којих се дошло током теоријског и емпиријског истраживања како би се формулисале смернице за укључивање дигиталних компетенција у даљу наставу страних језика на универзитетском нивоу. Такође ће се анализирати допринос предложеног истраживања и указати на његове импликације у контексту даљих научних истраживања.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА
На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је **Дуња Бранков подобна кандидаткиња** за израду докторске дисертације. На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области Примењене лингвистике и Социолингвистике. На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Јелена Филиповић подобна за ментора предложене докторске дисертације. На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидаткиње Дуње Бранков и предложене теме докторске дисертације „Развој дигиталних компетенција у друштвено-хуманистичким наукама: Основне студије хиспанистике као студија случаја", а да се за ментора именује др Јелена Филиповић, редовна професорка Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____

1. др Ана Јовановић, ванредна професорка,
Хиспанистика – Шпански језик, 21.09.2021,
Филолошки факултет у Београду

_____

2. др Ивана Вучина Симовић, ванредна професорка,
Хиспанистика – Шпански језик, 30.11.2021,
Филолошки факултет у Београду

_____

3. др Сања Маричић Месаровић, ванредна професорка,
Романистика – Шпански језик, 06.05.2021,
Филозофски факултет у Новом Саду